

2 CORINTIOS

Ná yoho ra søcuą bi 'yorba ra Pablo ı yu 'yęc'yeyi bu ja ra daħnini Corinto

Ran zengua

1 Nugä drá Pablogä, ne nangue rá pähä Oja ma 'bäigä'be a ra Jesucristo. Dín 'yogä'be ma cuhu ra Timoteo. Ne dí pen'nahı bu ra søcuą gyı 'yęc'yeyihı ngue dim peti bu ja rán ngu Oja bu ja ra hnini Corinto, ne gätho yu 'yęc'yeyi i 'buııu ja ra xęqui Acaya. ²Ne nu'a Oja ma Tahı ne ra Jesucristo ma Hmuhı di 'da ahı rá mate a, ne da hyut'a ni mbıihı.

Yán unbi ra Pablo

³Jamadi Oja rá Ta ma Hmuhı ra Jesucristo, nguetho i ja rá yembıi nangueju. Ne guese Oja thocua thoho i hurca ma mbıihı. ⁴Nu'a Oja i hurca ma mbıihı nangue gätho yun unbi dín nuhı. Janangue'a da zä ga hurpahı yı mbıi 'da to'o in nu ran unbi, tengu tho bu í hyurcahı ma mbıihı Oja. ⁵Nu'bu dí comhbı yán unbi ra Cristo, nu'a di zerca ma mbıihı, go dın theui ran unbi dín nuhı. ⁶Ne nangue ran unbi dín nugä'be, gue'a dín te ni t'ęc'yeyihı, ne di zet'a

ni mbıihı a. Ne nu'bu di zerca ma mbıi'be Oja, ne ahı di zet'a ni mbıihı. Nguetho nu'bu guım bęmhbu a ran unbi dín nu'be, sä gui hyäthı ne hin gan xombıihı ran unbi guın nuhı, tengu thohogä'be. ⁷Hin ts'ı dadı 'yon ma mbıi'be nangue ni t'ęc'yeyihı. Ne dí pa'be ngue guı comhbı man unbi'be. Ngutho Oja da hyurca ma mbıihı. ⁸Nugä'be dín nde ahı, ma cu ahı, gui paħmbı ngue dán nu'be ran unbi bu ja ra häi Asia. Ne hin'yu ma ts'edi'be ngue xcä häzehe'be, nguetho ęmme ts'edi ran unbi dá nu'be, ne mi ts'ıtho xcä tu'be bu. ⁹Majuanı ę magueıı xcä tu'be, pe gätho ı bin ja n'damhma sä ga pa'be ngue hin'yu ma ts'edi zehe'be, pe ga tım'be 'be'a da 'yot' Oja, ngue man'da xun ndoho rá ts'edi ngue da xox'ı xun du. ¹⁰Nu'a Oja bi yangä'be bu ja ran date ngue ęmme nts'ıtho, ne dí pa'be ngue Oja da yangä'be mahon'a. Ne dí ęc'yeyi'be ne dí tım'be ngue thocua thoho da yangä'be Oja. ¹¹Ne nu ahı sä gui zec'be ts'ı 'bu guın yaħı Oja nanguecä'be, ne m'beju a buya da zä

gätho ahü n'dat'a ga xihmbü jamadi Ojä nangué 'be'a bi 'yörca'be.

Ra Pablo bi ma hanja him bi mba n'dihi bü ja ra hnini Corinto

¹²I hu ma mbüi'be nguetho di bęnga ma mbüi'be ngue xün ho 'be'a dí øt'be ua ja ra ximhäi, ne xün ho 'be'a dí øt'be nangué ahü. Ne hin nangué man 'yomfēnise'be, pe Ojä i fäxca'be ngue dí øt'be ran ho. ¹³Dín nde ahü gui pähmbü xün ho 'be'a dí øt'be, tengu dí ot'ahü ya. ¹⁴Ne madague'bü hin guí pähmbü gätho ya dí xi'ahü, pe nu'bü bi zøn ra pa ba ęh ra Hmu Jesús, gan johyahü nangué a ram hma dí ot'ahü. Ne ngutho ga'be da hyu ma mbüi'be nangué ahü. ¹⁵Majuąni min ndegä xcá mba bü, ne nu'bü xcá mba bü, mi sä nyondj xcá hut'a ni mbüihü. ¹⁶Mim bęngä ngue xcá thocä bü guí 'bühmbü, gan nu ahü ts'ü nu'bü má mbagä bü ja ra häi Macedonia, ne dím bęngä ga thopü mahøn'a 'bü dá pøngä ua ja ra häi Macedonia. Ne nu'bü dá mba bü, dím bęngä ngue gui fäxca bü ja ra 'yu Judea. ¹⁷Pe hingui yoho man 'yomfēnigä, tengu guí ęnjü dí øt'ä 'bü him má thocä bü. Hin dí øt'ä tengu øt'i 'da ü yün 'yohü ngue yoho im bęni. ¹⁸Ne majuąni dá bęngä xcá mba bü 'bü má xi ahü. Ne i pä Ojä majuąni dí xi ahü. ¹⁹Nugä ne ra Timoteo ne ra Silvano ya dá xi ahe nangué ra Cristo Jesús, rá Ts'ünt'ü Ojä. Ne nu'a ra Cristo hin di pä a im bęni, pe hont'a majuąni im man a. ²⁰Ne gue'a ra Cristo ní ja'ts'i 'be'a gätho i sän Ojä da 'yøt'e, ne nangué bi hogahü ra Cristo dí pähmbü di 'daju rá mate Ojä 'bü dí äfü, ne

gue'a ná ęspahü Ojä a. ²¹Guet'a Ojä bi 'daju ra ts'edi ngue thocua thoho ga tenhdü ra Cristo, ne n'da ngu n'daju bi 'daju ra 'befi. ²²Ne guet'a Ojä bi 'yøt'e yü mbeti gahü a, ne bi 'daju rá Hogandähi mbo ma mbüihü, guerpü na fädi majuąni di 'daju 'be'a gätho man'da. ²³Majuąni a dí xi ahü ngue hanja hin dá thocä bü guí 'bühmbü. Nu'bü xcá søngä bü a ra pa dá xi ahü, xcá dämhyä ahü ts'ü 'bü, nguetho hinga nadí hojü 'be'a guí øthü. Ne ndetho ęmme xcá ün'na ni mbüihü 'be'a xcá xi ahü. Ne dí pädi majuąni a dí xi ahü ya, ne dí xi Ojä di 'dac ran ünbi 'bü him majuąni a dím ma. ²⁴Pe dín nde ahü da hyu ni mbüihü, ne hin da du ni mbüihü 'be'a ga xi ahü. Ne gue'a dín nde ga øt'ahü 'bü dá mbagä bü. Pe hin'lyü man'da sä ga xi ahü gui 'yęc'yēihü, nguetho i jua'a guí ęc'yēihü ngue guí pähmbü majuąni ra Cristo.

2 Janangué'a dá ęnsegä, nu'bü dá mba bü mahøn'a, hin ga 'da ahü ra dumbüi mahøn'a. ²Nguetho nu'bü guím bęndumbüihü, hingui sä gui 'daju ran johya 'bü. Ne hønse ahü sä gui 'daju ran johya, pe hingui sä 'bü i tu ni mbüihü. ³Janangué'a dá ot'ahü ra søcuą nguetho dín nde ngue gan 'yomfēnihü ts'ü, ne sä gui hojü 'be'a gnám 'bühmbü. Ne nu'bü dá mbagä bü, ya xquí hojü a 'be'a man'da gnám 'bühmbü, ne sä gui 'daju ran johya büya ne hin din ja'ahü ra dumbüi. Nguetho dí ęnsegä ngue n'dat'a dím bēmhbü, nu'bü dín johyagä ne ahü ja nin johyahü. ⁴Ne ęmme mi tu ma mbüi nu'bü má ot'ahü ra søcuą, ne ęmme dán

zoni, nguetho hin dín nde gui ʉ't' ni mbuihʉ nangue 'be'a dá ot'ahʉ, pe dín nde gui p̄hmbʉ ngue ɛmme dadí huɛɕ ahʉ.

**Da mba ma punbi to'o
bi 'yot' ran ts'o**

⁵Hinga hõnsegã pe gãtho ahʉ i ja ahʉ ra dumbui nangue 'be'a bi 'yot' ran 'yohʉ ngue bi zin rá hõmbe. ⁶Pe dí ɛna xõt'a ya ran ʉnbi gá unhdu a ran 'yohʉ. ⁷Ne nuya nde'bu gui punbahʉ rá ts'oqui, ne gui hyurpahʉ rá mbui. Nguetho nu'bu hin gui hyurpahʉ rá mbui, man'da dín ja ra dumbui ngue njam'bu sä din hogui. ⁸Nuya dí ä ahʉ ra mate ngue gui 'yuthʉ xun ho nin huɛcatehʉ a ran 'yohʉ. ⁹Nugã dá ot'ahʉ nguetho dín nde ga p̄ 'bu guí ɔthʉ tengu dí xi ahʉ, uague hin'na. ¹⁰Nu'bu guí punbahʉ n'da ni mijã'ihʉ, necã ga punba a. Ne nu'bu guí punbahʉ 'be'a bi 'yot'a n'da, ne dí punbã a nangue rán t'ɛdi ra Cristo. ¹¹Nguetho hin dín ndegã da dajʉ ra zĩthʉ nangue 'be'a dí ɔthʉ. Dí p̄hmbʉ 'be'a nde da 'yot'a ra zĩthʉ nguetho in nde da hyãjʉ.

**Him bin säya a ní bẽm
bu Corinto ra Pablo**

¹²Nu'bu má sõngã bu ja ra hnini Troas, Ojã ya xí xocua yú mbui yʉ jã'i bu. Ne hingui hẽi dá mangã bu rán ho ma'da'yo ra Cristo nguetho yʉ jã'i min nde da 'yõde. ¹³Pe hin dán johyagã, nguetho hin dá tĩngã bu ma cuhʉ ra Tito. Ngue xtã xiqui 'be'a guí ɔthʉ bu. Jananjabu dá socã yʉ jã'i bu Troas ne dá mbagã bu ja ra häi Macedonia, ja dá tĩngã bu a ra Tito.

Nangue ra Cristo sä ga tafu ra zĩthʉ

¹⁴Pe jamadi Ojã, nangue dín 'yohʉ ra Cristo di jaju ga tafu ra zĩthʉ be'a gãtho dí ɔthʉ. Ne hõnbʉ go hapu dím mam'be ran ho ma'da'yo, Ojã di japi da tho a, tengu tho 'bu n'da ra 'yẽthi i tux ran dahi i yʉmanho. ¹⁵Ne nangue dín 'yohʉ ra Cristo, Ojã in numanhojʉ, tengu ra 'yẽthi i yʉmanho bu nam bẽn Ojã. Nugã'be dím mam'be ra Cristo Jesús bu 'bui gãtho yʉ jã'i, gue'u i ja yú temazã, ne ʉ di 'beh ra temazã. ¹⁶Nu a ram hma dím mam'be, da zãnba ran ʉnbi a 'bu hingui nde da hyãn a n'da, pe nu ʉ to'o i ɛc'yei 'be'a dím mam'be, di un ra te a. Pe to'o maha da hyãt'i da'yot' na. ¹⁷Hõnt'u tengu gã'be ngue n'dat'a Ojã dím bẽmhbe, ne dyʉm 'behnigã'be Ojã, ne dyú 'yẽhe gã'be ra Cristo, ne nu a Ojã in nuc'be. Ne nugã'be hin dí ɔt'be tengu ɔt'u 'da xun ngu ngue in nde da dãse nangue rá 'befi Ojã i ɔt'e.

Rán hoqui Ojã ma'da'yo

3 Ha guí ɛmhbu dí ozehe ma certificado'be 'bu dí xi ahʉ 'be'a dí ɔt'be. Ha jatho din ja ma certificado'be ngue da xi ahʉ xun ho dí ɔt'be tengu i çã yʉ hyãte xãnbate guí 'buhmbʉ bu. O ha guí ɛmhbu jatho guí 'yõrca'be n'da tengu guí ɔrpa ʉ 'da. ²Pe go guese ahʉ ma certificado ahʉ nguetho nu'bu 'bo'o ngue bi ba'la gním 'buhmbʉ, da bađi 'be'a ma hoga'befi dá ɔt'ã bu 'bu mãm 'buhmbʉ bu. ³Ne nu ʉ yʉ jã'i ngue hingui ɛc'yeyi da nu ahʉ, tengu 'bu bi nu n'da ra søcuã nangue rá m hman Ojã. Pe

hinga gue ra søcuq nt'o't'i ra tinta o gue nt'o't'i bu ja ra do ngue da nu u, pe gue'a bi 'yo't'a ra Cristo bu ni mbuihu nangué rá Hogandahi Oja 'bu má xän'nahü. ⁴Da zä ngubü ga xi ahü ngue xün ho ra 'befi dí øt'a'be, nguetho i fäxca'be Oja nangué dín 'yohü ra Cristo. ⁵Ne hin nangué man hose'be da zä ga øt'be ran ho, pe hönse Oja di 'dac'be ra ts'edi ga øt'be 'be'a dí øt'be. ⁶Nu Oja bi 'dac'be 'be'a ga hom'be ngue i juadi xün ho, ngue da zä ga xi'be yu ja'i rán hoqui Oja ma'da'yo. Nu ran hoqui hinga 'da'anguui i mammi yün t'edi nt'o't'i maya'bu. Nguetho nu'a ran ho ma'da'yo i xiju di 'daju ra temaza i rá Hogandahi Oja. Pe nu yün t'edi i xiju tengu 'bu ma yapatehu, ngue'a hin dí hä't'i ga øzehëhu a ran ho im mam bu. ⁷Pe nu'bu rá mbüdi bin t'un yün t'edi, pe min 'youi a rá nuixte Oja, nguetho emme madi yoxni rá hmi ra Moisés 'bu madín t'un yu do nt'o't'i yün t'edi, janangué'a hingui sä u yu ja'i da hyerpa rá hmi. M'bejua büya bim 'be a rá nuixte mi ja bu rá hmi. Pe madague'a in 'youi ra nuixte u yün t'edi 'bu ja min t'uni, pe din yapate ne ran unbi. ⁸Nu yün t'edi min 'youi rá nuixte Oja ne bi man a ran däte. Pe emme xün ngu man'da rá nuixte Oja in 'youi rá 'befi rá Hogandahi Oja. ⁹N'youi rá nuixte Oja yün t'edi ngue din yapate, pe emme man'da xün ngu rá nuixte Oja din 'youi ran ho ma'da'yo ngue im man Oja di hogahü. ¹⁰Nuya bim 'beh rá ts'edi u yün t'edi, nguetho emme man'da i ja rá ts'edi ran ho ma'da'yo. ¹¹Nu yün t'edi min 'youi ra nuixte, pe

nts'änni 'da yu patho da hyät'i, ne bi thogui. Pe nuya emme xün ngu ra nuixte in 'youi a ran ho ma'da'yo, ne njäm'bu da guadi. ¹²Dí pahmbü ngue njäm'bu dim 'beh rá ts'edi a ran hoqui ma'da'yo ngue bi 'yøt' Oja. Janangué'a sä ga huthü nzambüi gam mamhbü ran ho ma'da'yo. ¹³Ne nu'bu dím mamhbü ran ho ma'da'yo, hin dí øthü tengu mi øt' ra Moisés maya'bu, ngue bi gop rá hmi ra 'bøt't'e, ndepe hin da nu yu ja'i israel gue'bu xtím 'be a rá nuixte. ¹⁴Pe nu yu ja'i him mi pa u ngue dim 'be u yú nuixte yün t'edi ne guexta'a yu pa ya, nu'bu in nu ra søcuq guerpü nt'o't'i yün t'edi rán hoqui Oja maya'bu, hingui sä da badi. Nguetho tengu 'bu i ja n'da ra 'bøt't'e bu ja rá hmi da gop rá dä. Ne hont'a ra Cristo sä di 'uecpa a. ¹⁵Guexta'a yú mbüi u 'da i 'bühya, nu'bu in nde da den yün t'edi ra Moisés ne nu'bu im ma, hingui sä da badi 'be'a nam bøn u, nguetho njot'i tho yú mbüi. ¹⁶Pe nu'bu di pah rán 'yomfëni n'da nangué a ra Cristo ne di döp rá mbüi a, din ja ran nequi rá mbüi 'bu. ¹⁷Nu'a ra Cristo, 'da anguui rá Hogandahi. Ne nu'bu i 'bäpü mbo ma mbuihu, ne gue'a í thøgahü bu ja ra 'bexui ne ran unbi. ¹⁸Ne hingan jo'mi ma mbuihu tengu 'bu dí hanthü xün ho a rá nuixte ra Cristo. Ne tengu n'da ra hyädä di nequi bu to'o da hyandi, ne ngutho gahü man'da man'da di nequi gahü rá nuixte ra Cristo dí hanthü, ne gue'a ní 'yørcahü a ngue ga cohmbü tengu a.

4 Nu rá mate zehe Oja ngue bi 'dac'be ra 'befi, janangué'a hingui cuent ma mbüi'be nangué ra

'befi dí øt'be. ²Zaj hin di thoc man 'yomfɛnise'be nangue rá 'befi Oja, ne hin dí háte'be 'bú díím mam'be ráím hman Oja tengu i øt'u 'da. Pɛ díím mam'be ngue majuaɲi a ráím hman Oja, ne gátho yu ja'i sá da baði ngue dí 'yo'be xun ho bú ja rá hmi Oja. ³Hønt'u ngue ní mba bú ja ran unbi hingui paði 'be'a nam bøn a díím mam'be ngue ran ho ma'da'yo. ⁴Nguetho nu ra zithu t'ɛmbi oja ua ja ra ximhäi i ja ya di xädäba yú mbui u i tenni, hin di japi ngue da nu nuixte a rán ho ma'da'yo ra Cristo, ngue xtí yorpü 'bui. Pɛ nu'a ra Cristo gue'a ní fa Oja a, ne 'da anguui rá ts'edi. ⁵Pɛ nugä'be hin díím mam'be a dí hnumanhoc'be, pɛ díím mam'be ngue gue'a ra Cristo Jesús ra Hmu a. Ne dí øt'be ni 'yɛhe ga'be, nguetho ɛmme dín numanho'be ra Jesús. ⁶Nu Oja rá mbüdi bi manda dín ja ran nequi bú mi ja ra 'bexui, guet'a Oja bi yorbü ja ma mbuihu. Ne nangue ran nequi i jaju bú ma mbuihu, sä ga paɣmbü rá nuixte Oja. Nguetho ra Jesucristo bi jaju dá paɣmbü rá nuixte Oja.

**Nám 'bühmbü a ngue dí
paɣmbü a majuaɲi**

⁷Oja bi 'daju rá ts'edi mbo ma mbuihu, tengu n'da ra jaɣhäi bi järpü a xun ngu di muui. Tengu 'bú dyu ts'øehü din xen'a n'dihi. Pɛ guerpü na faði him ma ts'edi zehéhü a ná ørpahü rá 'befi Oja, pɛ guesɛ rá ts'edi a bi 'daju. ⁸Nguetho thocua thoho dín nu'be yun unbi, pɛ hingui tu ma mbui'be nangue rá ts'edi Oja dín 'yohe. Ne ja'bü hin dí pa'be 'be'a dán go a dí øt'be, pɛ

hin díím mam'be ngue ga heh ma 'befi'be. ⁹I 'büh man sui'be pɛ hin dí 'yose'be nguetho 'büh mam fäts'ihe ra Cristo, ja'bü in nu ran u ma ja'i'be, pɛ hin dí tu'be. ¹⁰Hønbe go hapü ga mbe'be, dín nu'be ran unbi, ne sä xcá tu'be nangue rá 'befi ra Jesús dí øt'be, tengu tho 'bú mi du ra Jesús. Pɛ nangue dí hä't'be yun unbi di nequi dí 'bühmbe ra Jesús, ne di jamansuc'be. ¹¹Ne thocua thoho ɛna da thog'be nangue dí øt'be rá 'befi ra Jesús, pɛ gue'a ní nequi rá ts'edi ra Jesús dín 'yo'be a, ngue i fäxca'be, ne hin'yü ma ts'edi zehé'be. ¹²Janangue'a thocua thoho i thusca man da'tehü, pɛ gue'a man'da gním 'bühmbü Oja xun ho a. ¹³Nu'a n'da ran 'yohü bi ma maya'bü bú ja rá 'lohni Oja: “Nugä dí ɛc'yeigä, janangue'a díím mangä na,” bi 'yɛna. Ngutho dí øt'äl'be ya, dí ɛc'yei'be, janangue'a dí mam'be a dí ɛc'yei'be. ¹⁴Ne hin dí su'be, nguetho dí pa'be madá thog'be, pɛ guet'a Oja ngue bi xox'a ma Hmuhü ra Jesús 'bú mi du, da xoxcä'be tengu bú í xox'a ra Jesús. Ne ahü dan 'yohü 'bú dá sømhbü bú 'bü a Oja. ¹⁵Pɛ nu'u 'be'a gátho dín nu'be nangue ahü, n'damhma man'da xtán ngu ahü guin nuhü rá mate Oja, ne man'da xtán ngu ahü gui 'yɛmfü Oja, jamadi ni mate. Ne gue'a man'da dí t'ɛspa Oja a büya. ¹⁶Janangue'a hingui cuent ma mbui'be nangue a ma 'befi'be, madague'bü man'da man'da in theh rá ts'edi ma ja'i'be. Pɛ Oja di un ra ts'edi ma mbui'be gátho yu pa. ¹⁷Nu'u yun unbi dín nuhü ua ja ra häi hingan ya'a u, pɛ gue'a man'da dá tĩmhbü ran ho bú mahɛts'i.

Ɛmme man'da xun ngu ra nuixte gan nuhu bu, xinda gue ran unbi dá nuhu ua ja ra häi. ¹⁸Hin dím bɛmhbu gátho yun unbi dín nuhu ua ja ra ximhäi, nguetho da tho u. Pe man'da dím bɛmhbu 'be'a gátho hin dín nuhu ya, nguetho nu'a din jagáhu bu mahɛts'i hin da tho a.

5 Ne dí pɔhmbu ngue ma ja'ihu tengu n'da ra ngu ua ja ra ximhäi, hinga ya'a da hyät'i. Ne nu'bu da yot' ma ngu ua din ja bu a man'da ma ngumhbu bu mahɛts'i ngue bi hyø Oja. Ne njam'bu da gua a, nguetho him bi hyøh yu ja'i. ²Ne nuju dadín xombuihu nangue ma ngoc'yeihu i jaju ya, ne dín dɔmdahu di pärca ma ja'ihu, da gohi ma'da'yo, ngue rán säui bu mahɛts'i a. ³Nu Oja di japi ngue din ja ma ngoc'yeihu bu. ⁴Pe nuya ngue dí 'buhmbu ua, ne in nu ran unbi ma ngoc'yeihu ne dín xombuihu. Pe hin nangue a dín nde ga tuhü n'dihi, pe man'da dín ndehu a ma ja'ihu ma'da'yo, ngue dím pärcahu ma ngoc'yeihu i ja ya. ⁵Nu Oja bi zänni ngue di pärca ma ja'ihu, ne bi 'daju rá Hogandahi ngue ra hmepya majuañi din ja. ⁶Ne dín dɔ'mate thohü yu pa dí 'buhmbu ua. Nguetho dí pɔhmbu nu yu pa dí 'buhmbu ma ja'ihu i jaju ya, hin dí 'buhmbu ma Hmuhu ra Jesús bu ja rá ngu bu mahɛts'i. ⁷Dí pɔhmbu majuañi din ja ma ngumhbu bu, nguetho dí ɛc'yeigáhu Oja, madague'bu hin dín nuhu. ⁸Ne dín dɔ'mate thohü ua, pe dí ɛmhbu ngue man'da xun ho ga sohmbu ua ma ngoc'yeihu, ne ga mbähä bu bí 'bu a ma Hmuhu mahɛts'i. ⁹Pe man'da hnehi thoho dín nde

ga øthu 'be'a in nde ma Hmuhu, madague'a dí 'buhmbu ua ja ra häi, uague dí 'buhmbu bu gueru bí 'bui. ¹⁰Nguetho da zøn ra pa ngue gátho dyu 'yɛc'yeihu jatho dam 'bähmbu bu ja rá hmi ra Cristo, n'da ngu n'daju. 'Dahmi 'datho ga hamhbu 'be'a yün thehu dá øthu ua ja ra häi. Ga tɔhmbu 'bu xun ho, ga 'behmbu 'bu hin ɛ ho.

**Bi hogahu 'be'a nán sühmbu
Oja 'bu mí du ra Cristo**

¹¹Ne dí su ga øt'ä a hin da numanho Oja, janangue'a dí humbi dí xifi 'be'a dí 'yɛc'yei Oja u yu ja'i. Nugä'be Oja i paç'be xun ho 'be'a majuañi dí øt'be, ne nu ahü dín nde ngue gui paç'be xun ho. ¹²Hin dín nde a'be guim bɛmhbu ngue dím ma nangue man hose'be. Pe dín nde ngue guin numanhoc'be, gueru da zä gui hecuahu yu ja'i ngue i ten'ndu yun 'yohü din 'yɛzɛɛ, pe nu'u yú mbui u him majuañi u. ¹³Pe dí øt'be 'be'a gátho da numanho Oja, nguetho dín numanho'be Oja, madague'a im man yu ja'i dí tontogä'be. Pe nu'a 'be'a dí øt'ä'be da bɔmanho nangue ahü. ¹⁴Nangue rán huɛcate ra Cristo ná øt'be 'be'a gátho dí øt'be, nguetho dí pɔhmbu ngue bi du bi nu ran unbi nangue gátho yu ja'i. Ne gue'a ní zä dim pomhbu ran unbi u, tengu 'bu xtán duse ngue xtán guzeɛ yú ts'oqui. ¹⁵Ne bi du ne bi ndants' mahø'a ngue nde di un ra 'da'yote u gátho yu ja'i. Janangue'a da 'ye'tsa ní 'yot' yú pähä zɛɛ u to da hyaŋ ra 'da'yote, ne da 'yot'e 'be'a in numanho a. ¹⁶Janangue'a nuya dá päh man 'yomfɛnihu, ne nuya hin

ná numanhohu ma mija'ihu 'be'a di ja, tengu mi othu nu'bu him mi ec'yeihu. Pe gam bemhbu tengu bu nam ben Oja u. Ne nu'bu him mi ec'yeiga, dim beni ngue nu ra Cristo n'da ran 'yohu thoho tenguga, pe nuya hinguin ja bu dim bengä ya. ¹⁷Nguetho gätho to'o in 'yohu ra Cristo tengu 'bu ma'da'yo u, nu yün yon 'yomfeni zehē bi 'be'u, pe nuya gätho bi gohi ma'da'yo. ¹⁸Pe gätho bi 'yøzehē Oja däm 'buhmbu ma'da'yo. Nguetho bi hogahu 'be'a madin suhmbu Oja 'bu mi du ra Cristo. Ne nuya bi 'daju ra 'befi ngue ga xihmbu yu jali 'be'a di zin a Oja u, ne da mba ma punbi yu ts'oqui u gätho i ec'yei. ¹⁹Nguetho nu'a Oja min 'youi ra Cristo nu'bu mi 'yøt'e 'be'a di hocpa yu mbui yu jali ja ra ximhai. Nuya hin da gucpa a rá muui u yu ts'oqui gätho to'o da 'ygc'yei a. Ne bi 'daju ra 'befi ngue ga xihmbu yu jali 'bepu din yamanhohu Oja u. ²⁰Nuju ma 'bäigahu ra Cristo, emme di hah ma mbui di xihmbu yu jali tengu tho 'bu xtá xise Oja u, ngue da 'yapi di hocpa yu mbui, ne din 'yohu xun ho Oja. ²¹Nu'a ra Cristo hin'yu rá ts'oqui, pe bi nu ran unbi nangue ma ts'oquihu tengu 'bu yu ts'oqui zehē. Janangue'a da 'yembi rán ho a rán hose ra Cristo to'o gätho da 'ygc'yei 'be'a í du a.

6 Nese a Oja di comhbe rá 'befi, ne janangue'a gätho ma mbui'be di xi ahū ngue gui jamansuhū rá mate Oja. ²Nguetho Oja bi mam bu ja rá t'ohni: “Dá øcä ni ndehū a ra pa gá zøjū, ne dá øt'ahū ra mate. Ne dá zē ahū ra pa dá yan ahū,” en'a Oja. Nuya

yu pa ja buya Oja sä da 'yøt'ahu ran ho, nuya nám pa ya Oja i sä di pø'ahu. ³Ne di honi xun ho 'be'a gätho ga øt'be, ngue hin di øt' yu mbui 'da 'be'a di øt'be, n'damhma njon di c'aman'u rá 'befi Oja di øt'be. ⁴Ne nangue 'be'a di øt'be din nde ga ut yu jali ngue majuani yüm 'behniga'be ra Cristo ua ja ra hai. Ne gätho di øt'be xun ho ne hin din xømbui'be, madague'bu xun ngu ran unbi din nu'be. Ne xun hei 'be'a nám 'bu'be, ne ja'bu hin di pa'be 'be'a ga øt'be. ⁵Ne xun ngu yu nidi i 'benzaga'be, ne di ofädi'be, ne din nu'be 'da yun 'yo'tsi' 'bu in cue yu jali. Ne 'da yu pa emme di yä'be nangue ra 'befi xun hei di øt'be. Ne di äthä'be 'da u yu xui, hin di a'be, pe di tøm'da'be 'be'a din ja. Ne 'da yu pa hin'yu ga si'be. ⁶Pe n'datho ma mbui'be tengu rán säui a majuani, ne dá øt'be ran ho nguetho din 'yo'be rá Hogandahi Oja. Ne hin dadí xømbui'be nangue ma 'befi'be, pe di utä'be yu jali ma yembui'be ne man hugcate'be. ⁷Ne dim mam'be a ram hma majuani, nguetho di zec'be Oja ga øt'be rá 'befi. Ne nangue ma hocjali di øt'ä'be, hingui sä di yacpa'be yu jali. ⁸Ja'bu i hnumansuc'be, ja'bu hin'na, nu'u 'da di c'aman'uc'be, nu'u mi'da im ma xun ho di øt'be, nu'u 'da im ma di fehni'be. Pe madague'a xun ngu 'be'a man u yu jali, dim mam'be 'be'a ngue majuani. ⁹Bu i 'da ngue im ma ngue hingui pa'di 'be'a di øt'be, pe 'bu i 'da i pa'be xun ho. Ne n'dapa ngu n'dapa i husca man däte'be, pe guexta'a di 'bu'be. Ne xun ngu yun unbi din nu'be, pe hin di tu'be. ¹⁰Ne nu'bu

dín nu'be ra dumbui, 'bex di 'dac'be ran johya ra Hmu mahçts'i. Nugä'be dí hyoya'be, pe xun ngu u dí jap'be da ðin a ran ho, nguetho dí xicä'be 'be'a di un'na Oja. Ne hin'yü 'be'a da zä gam mam'be ngue ma mbeti zeh'e'be, pe hin'yü 'be'a dadí 'be'be, nguetho Oja di 'dac'be gätho dí hom'be. ¹¹Nu ahü ma amigo ahü guí 'bühmbü bü ja ra hnini Corinto, ya dá xi ahü gätho 'be'a dím bëni, nguetho dadí huçc'ahü ngue gätho ma mbui. ¹²Nugä'be majuqani dadí huçc ahü, pe nu ahü hin ε ja nin huçcate nanguecä'be. ¹³Pe dí xi ahü tengu tho 'bü ma t'ühni ahü, dami xoc ni mbüihü ne din ja ahü ran huçcate nanguecä'be, tengu tho dí øt'be nangue ahü.

Oja i 'bupü mbo ma mbüihü

¹⁴O guín 'yohü u 'da ngue hingui çc'yei Oja, nguetho nte yün jahü n'da u øt' ran ts'o 'bü øt' ran ho n'da. Ne nte rán jauri ra 'bexui a ran nequi. ¹⁵Ne hin te rán jauri ra Cristo a ra Satanás ngue ra zïthu, ne hinga 'dat'a im bëmmi n'da ra 'yçc'yei a hingui çc'yei. ¹⁶Ne hin te rán jauri rá ngu Oja u yü hmite, nguetho ni mbüihü rá ngu Oja ngue i 'bui mazaj. Ne gue'a bi man Oja maya'bü: “Nugä dam 'bupü mbo yá mbui, ne dan 'yohü, ne nugä ga øt'e yá Ojagä u, ne nu'u ga øt'e ngue ma t'ühniçä u,” bi 'yçn Oja. ¹⁷Janangue'a bi 'yçn Oja: “Damí 'uehmbü bü, o guí tenhdü ngue'u hingui çc'yei, ne 'yo guí sähü 'be'a xun ts'o. Ne ga øt'e ngue ni Ojajü, ne ga sin ahü büya. ¹⁸Ne ga øt'e ni Tajü ne nu ahü ga øt'e ma ts'ünt'u ahü ne ma t'ixu ahü.” Gue'a bi man Oja ngue nuixte rá ts'edi.

Bim päh yá mbui yu 'yçc'yei

7 Ma amigo ahü dadí huçc ahü, ya xun ngu yün ho bi man Oja da 'yørcahü, pe jatho ga 'uehmbü bü i ja 'be'a gätho xun ts'o. Ne ga 'uehmbü 'be'a in nde di ts'on ma ja'ihü, ne ma mbüihü. Jatho ga homhbü man'da man'da 'be'a dí gua'a dán hojü, ngue gan numansuhü Oja. ²Ne nu ahü guí 'bühmbü bü ja ra hnini Corinto, dami bënc'be nanguecä'be, nguetho xinga n'da ahü bi nu ran ünbi 'be'a dá øt'ahü, ne hin te dá øt'ä'be ngue di ts'on'na ni mbüihü, ne xinga n'da ahü dá hä ahü ngue m'bejua ga çn'ahü gui jurcahü. ³Nuya hin dín nde ngue ga ðamhyä ahü, nguetho ya dí xi ahü ngue çmme dadí huçc ahü, ne thocua thoho dím bën ahü, asta gue'bü ga tugä. ⁴Nugä dí çc'yei ngue guí øthü ran ho, ne gue'a ní hyu ma mbui a. Ne nu ahü gadí 'dajü ran johya, madague xun ngu yün ünbi dín nugä'be, pe çmme hu ma mbui ran johya. ⁵Nu'bü má søngä'be bü ja ra häi Macedonia, çmme xun çei 'be'a dá øt'be, nguetho hønübü go hapü dá tho'be bi züc'be yü ja'i, ne xun çei 'be'a nám 'bü'be ne mi ja ra mbidi ma mbui'be. ⁶Pe nu Oja nzaj i hurpa yá mbui u to'o i tu yá mbui, ne bi hyurca ma mbui'be 'bü mi zøm bü ra Tito. ⁷Bi hyurca ma mbui'be nangue gá hyurpa rá mbui ra Tito 'bü gmí 'bühmbü bü. Nu ra Tito bi xicä'be ngue çmme bi du ni mbüihü nangue 'be'a gá 'yøthü ngue hingui ho. Ne bi xicä'be çmme gmín ndehü guin nuju. Ne nu'bü mi c'qaman'ugä 'da, nu ahü bü gá yanjü.

Ne nangue guím bɛnjɛ, man'da i hu ma mbui. ⁸Bi du ma mbuigá 'da yɛ pa nangue rá mbudi sɔcuá dá pɛn'nahɛ bɛ, pɛ hin'na ya. Bi du ma mbui nangue ra dumbui dá 'da ahɛ. ⁹Nuya dadí johyagá, hin nangue bi du ni mbuihɛ, pɛ nangue gá päh nin 'yomfɛnihɛ 'bɛ mi du ni mbuihɛ. Ne nu Ojɔ bi japi ngue bi bɔmanho 'be'a dá xi ahɛ. Ne nte man ɛnbi bi gohi 'be'a dá ɔt'a'be. ¹⁰Nguetho nu'ɛ i hon Ojɔ 'bɛ i tu yú mbui, di japi di päh yú mbui nangue yú ts'oqui, ngue da yɛni, ne da 'ue'a ra dumbui bɛya. Pɛ nu'bɛ i tu yú mbui ngue hingui pɛdi 'be'a da 'yɔt'e ne im bɛn ra ximhäi, hin di päh rá mbui 'bɛ, pɛ man'da di un ran ɔte bɛya. ¹¹Nu ni dumbuihɛ bi 'da ahɛ ran 'yomfɛni xɛn ho nangue gá hyomhbɛ Ojɔ, ne ɛmme gá hyumbi gá hoju 'be'a bin ja. Ne ɛmme gá numan'ɛhɛ a ngue bi 'yɔt' ra ts'oqui, ne ɛmme gá suhɛ 'be'a bin ja. Ne gá un ran ɛnbi to'o bi 'yɔt' ran ts'o, ne ɛmme gán ɛhyahɛ gui 'yɔthɛ ran ho. ɛmme gmín ndehɛ xcá mbagá bɛ xcá ze ahɛ. Ne ya gá 'yuhmbɛ bin ho a ra ts'oqui gmín 'yohɛ. ¹²Jananjabɛ gue'a dá ot'ahɛ ra sɔcuá a, ngue hinga hɔnt'a ngue di hoc rá mbui a ran 'yohɛ ngue bi 'yɔt' ran ts'o, xínga gue'a bi t'ɔrpa ran ts'o, pɛ nangue ma sɔcuá dá ot'ahɛ, Ojɔ bi zä bi 'yut'ahɛ ngue majuɛni guí tengahɛ. ¹³Janangue'a ɛmme hu ma mbui'be. Ne man'da dadí johya'be nu'bɛ mi xic'be ra Tito ngue gá hyurpa rá mbui a nangue 'be'a gá 'yɔthɛ. ¹⁴Ne dá xih ra Tito, gue da t'ɔmanho a rá m hma bɛ guí 'buhmbɛ. Ne gue'a gá 'yɔrpaɛ, gá 'yɔmanho

a ram hma bi xi ahɛ. Janangue'a hin dí pɛ'ts' ma sägá nangue 'be'a dá xifi, pɛ ɛmme i hu ma mbui. ¹⁵Nguetho nu'bɛ mí mba bɛ ra Tito, ɛmme gá numansuhɛ, ne ɛmme gán ɛhyahɛ gá 'yɔthɛ 'be'a gätho bi xi ahɛ. Janangue'a man'da bin ja rán huɛcate ra Tito nangue ahɛ bɛ. ¹⁶Ne ɛmme hu ma mbui nguetho sä ga ɛc'yɛi ngue majuɛni guí ɔthɛ ran ho.

Yán t'unni yɛ 'yɛc'yɛi

8 Ma zɛ cu'ahɛ, dín nde ahɛ gui pähmbɛ 'be'a gätho bi 'yɔt' rá mate Ojɔ bɛ mbo yú mbui yɛ 'yɛc'yɛi dim peti bɛ ja ra häi Macedonia. ²Nu yɛ 'yɛc'yɛi bɛ bi nu ran ɛnbi nguetho yɛ hyoya thoho ɛ. Pɛ guemhma ɛmme i ja ran johya yú mbui, ne man'da man'da di unda yɛn t'unni yú mi'yɛc'yɛihɛ. ³Nugá dí haxanjuɛni ngue bi unni xɛn ngu, madague'a hin'yɛ 'be'a da gopɛ ja rá nguse, ne rá pähazɛhe bi uni. ⁴Ne bi 'yác ra mate ngue ne'ɛ da gom'ma ram fäts'i din t'un'ndɛ yɛ hyoya 'yɛc'yɛi bɛ ja ra häi Judea. ⁵Ne man'da xɛn ho bi 'yɔt'e xinda gue'a dá bɛngä, nguetho m'bet'o thoho bi hyon rá pähä Ojɔ ngue di bɛnbi 'be'a da 'yɔt'e, ne nubɛya bi xiqui ngue da mbäxqui ga fäx ɛ yɛ cu. ⁶Nu ra Tito rá mbudi bi xi ahɛ nangue yɛn t'unni gui umhbɛ. Ne dá xi'be ra Tito di jua'a di peti gätho nin t'unnihɛ gá mamhbɛ gui umhbɛ, nangue nin huɛcatehɛ, ngue ra mate thoho. ⁷Nu ahɛ ɛmme xɛn ngu yɛn ho guí ɔthɛ, ne i ja ni t'ɛc'yɛihɛ xɛn ho, ne sä guím mamfɛ rá m hman Ojɔ xɛn ho, ne ɛmme guí pähmbɛ xɛn ho, ne ɛmme guí ɛhya gui 'yɔthɛ rá 'befi Ojɔ, ne ja

ahü nin huçatehü nanguécä'be. Pe nuya xün ho 'bü gui umhbü xün ho nin t'unnihü, n'damhma hin te gui 'behmbü nangué rá 'befi Ojä guí øthü. ⁸Nugä drá Pablogä hin dín nde ga manda ahü 'be'a guí øthü. Nuna 'be'a bi 'yøt' yü cu bü ja ra häi Macedonia, n'da ra hmepya a. Nu'bü ngubü gui 'yøthü, da zä ga paçä ngue majuañi i ja ahü nin huçatehü nangué yü 'yçc'yei. ⁹Nguetho guí pañmbü rá mate ma Hmuhü ra Jesucristo. Nu'a tengu 'bü ra membeti a, pe bin hyoya nanguéjü ngue bi nde din jajü xün ngu. ¹⁰Nuya i ja a ga xi ahü 'be'a dím bęngä. Xün ho 'bü gui juahmbü 'be'a gá dümhbü má jeya, nguetho ęmme gán ęyahü má jeya gá un nin t'unnihü. ¹¹Nuya dami pethü nin t'unnihü, ne daman ęyahü ya, tengu 'bü rá mbüdi gá bęmhbü, ne gui umhbü 'be'a gätho sä gui umhbü. ¹²Nu'bü ja a nde di un a n'da, Ojä da numanho, 'bü gue'a rán theui 'be'a pe'ts'a n'da a di uni. ¹³Pe hin dí ęna go din danhyçi ü 'da o dim membeti ü 'da nangué a gá unhdü, ne nu ahü büya hin'yü 'be'a gui hyomhbü. ¹⁴Pe nu'a dí xi ahü, pe nuya xün ngu i ja ahü, xün ho 'bü gui unhdü ts'ü ü 'da hin'yü 'be'a da hyoni. Ne nu'bü da zøn ra pa ngue hin'yü 'be'a gui hyomhbü, nu'ü di ze ahü ü. Janangué'a gätho thocua thoho din ja 'be'a da hyoni. ¹⁵Ne gue'a mán t'o't'i bü ja rá m hman Ojä: "To'o di peti xün ngu, pe hin da bong thoho a da hyonse, pe ne'ü di peti zü ts'ütho, hin te di 'bedi."

Ra Tito ne'ü in 'yohü

¹⁶Dí ęmfe jamadi Ojä ngue bi 'dac mam fäts'i'be ra Tito, ngue ne'a ęmme

im bęn ahü ne ęmme ęhya nangué ahü. ¹⁷Ngue nu ra Tito min nde da 'yøt'e 'be'a dá xifi, ne'a mi ja rá pähä zehé da mba bü. ¹⁸Ne da mbe ra Tito na man'da ra cu ngue dí penhdä bü, nu'a im man rá m hman Ojä xün ho, ne gätho yü 'yçc'yei ngubü im ma nangué'a. ¹⁹Ma mi'yçc'yeihü bi huanhna ran 'yohü na, ngue dan 'yohe 'bü dá haçhe ra mbeti bü Judea. Ne gue'a ná uh man huçatehe ngue dín nde ga fäx ma cuhü, ne dí nuixte ra Hmu mahęts'i a. ²⁰Nugä'be dadí jamansu 'be'a dí øt'be nangué yün t'unni xün ngu, nguetho hin dín nde din ja 'be'a dí c'aman'uc'be. Ne gue'a í than'ndü mi'da yü cu ngue ga mbähmbe 'bü dá haçhe a ra mbeti. ²¹Nguetho dín nde ga øt'be gätho xün ho bü na nu Ojä nepü na nu ma mijä't'i'be. ²²Ne ga pen'nahü bü man'da ra cu mahøn'a ngue da mbähä ra Tito. Ne nuna dí pañmbe ngue ra 'yçc'yei xün ho na. Nehna ęmme ęhya da 'yøt'e xün ho rá 'befi Ojä. ęmme nde da mba bü da nu ahü, nguetho ya dá xihna nangué ni hogant'øt'ehü. ²³Ne nuna ra Tito, man 'yo'be nangué ma 'befi dadí ze ahü. Ne nu'ü mi'da in 'yohü ra Tito, yám 'behni ü yü 'yçc'yei dim peti ua. Ne da mbäx ahü nangué rá 'befi Ojä, gue'a dín nequi xün ho rá nuixte ra Cristo bü guí 'bühmbü. ²⁴Nuya dami 'yörca'be ra mate gui simanhohü yün 'yohü, n'damhma gätho mi'da yü 'yçc'yei da bađi ngue majuañi i ja nin huçatehü, tengu tho dím mangä ngue nzai i ja ahü ran huçate.

Di pet yün t'unni nangué yü mi'yçc'yeihü

9 Nugä hingui jatho ga xi ahü nangué gui zehmbü ni

mi'yɛc'yeihɯ, nangue yɯn t'unni
 gui unhdɯ. ²Nguetho dí paði
 ngue ɛmme i ja ahɯ ra pähä gui
 zehmbɯ ɯ. Ne ya dá xih yɯ ja'i ngue
 i 'bucua ja ra häi Macedonia 'be'a
 gui ɔthɯ bɯ ja ra häi Acaya. Dá
 xihya ngue gán ɣyahɯ gá pet nin
 t'unniɯ má jeya. Ne yɯ cu ua nde
 da den'nahɯ 'be'a gui ɔthɯ. ³Nuya
 dí pen'nahɯ ya yɯ cu da mbäx ahɯ
 gui pethɯ nin t'unniɯ jannangue'a
 di ja bɯ 'bɯ dá sɔngähe bɯ, ne
 din nequi ngue guín ɣyahɯ gui
 fäxhɯ yɯ hyoya, tengu dá xih yɯ
 cu ua ngue gui ɔthɯ. ⁴Ne nu'bɯ
 ga mbähmbe bɯ ɯ 'da yɯ mɛngu
 ua ja ra häi Macedonia, ne hin
 xquín ɣyahɯ gui pet nin t'unniɯ,
 ga pe'ts' ma sähɯ 'bɯ. Nguetho
 ɛmme dí ɛc'yei gui ɔthɯ 'be'a guím
 mamhbɯ. ⁵Janangue'a dá xihya yɯ
 cu dim 'bet'o da mba bɯ, di ze ahɯ,
 n'damhɯ da zä gui pethɯ gätho
 nin t'unniɯ, di jua a gá mamhbɯ.
 Ne nu'bɯ dá mbähmbe bɯ, ya xti
 guadi xquí pet'ɯ gätho nin t'unniɯ.
 Ne nu man 'yohe da baði ngue gá
 umhbɯ nangue ni pähä zehɛhɯ,
 ne hin nangue dá xi ahɯ. ⁶Dami
 bɛmhɯ ya, to'o i tu zɯ yoho yɯ
 hmudä, zɯ yoho da xoc'ɯ, pe to'o da
 duhu xɯn ngu, da xoqui xɯn ngu ɯ.
 Janangue'a mpähä thoho gui unhdɯ
 yɯ hyoya yɯn t'unni, ne nu Ojɔ xɯn
 ngu ran japi di 'da ahɯ bɯya. ⁷N'da
 ngu n'da di uni tengu im bɛn rá
 mbɯi zehe di uni. O gadí umhbɯ 'bɯ
 hin guín ndese ni mbɯihɯ, pe xinga
 gue'ɯ mi'da da xi ahɯ gui umhbɯ.
 Nguetho Ojɔ di huɛc'ɯ to'o i ja ran
 johya di uni. ⁸Nu Ojɔ sä di 'da ahɯ
 xɯn ngu, janangue'a dí gua a gui
 hyonɛhɯ, pe ne'a thocua thoho gui

unhdɯ to'o hin'yɯ 'be'a da hyoni.
⁹Nt'o't'i bɯ ja rá m hman Ojɔ to'o
 ngue di unni xɯn ho ɯ yɯ hyoya,
 nu'a rá hogant'ɔt'e da gohi mazai.
¹⁰Nguetho nu'a Ojɔ ngue nzai di un
 yɯ hmudä to'o i tupɯ ja ra huähi,
 ne di japi din xandi ngue din ja
 'be'a da zi, guet'a Ojɔ di 'da'ahɯ ra
 hmudä dán xand ni hogant'ɔt'eɯ,
 tengu bɯ nan xand yɯ hmudä bɯ
 ja ra huähi. ¹¹Nu Ojɔ di 'dajɯ xɯn
 ngu, n'damhɯ da zä xɔ ga thoju
 xɯn ngu bɯya. Ne nu'bɯ dá undähe
 nin t'unniɯ, ne to'o da hyani da
 'yɛspa Ojɔ ne di un ra jamadi Ojɔ.
¹²Yoho yɯn ho da bɔni nangue
 nin t'unniɯ, nu yɯ 'yɛc'yei din ja
 'be'a da hyoni, ne gätho ɯ di un ra
 jamadi Ojɔ bɯya. ¹³Ne gätho to'o
 da hyan nin t'unniɯ da 'yɛspa Ojɔ,
 nguetho nu nin t'unniɯ ra hmɛpya
 a ngue majuaɯni gui ɛc'yeihɯ rán
 ho ma'da'yo ra Cristo, ne ɛmme di
 johya ngue gui paɯmbɯ ni cuhɯ ɯ,
 ne'ɯ gätho mi'da yɯ cu. ¹⁴Ne to'o
 da hyan nin t'unniɯ, da 'yäp Ojɔ
 da mbäx ahɯ, ne di huɛc'ɯ bɯya,
 nguetho i ja ahɯ xɯn ngu rá mate
 Ojɔ bɯ mbo ni mbɯihɯ. ¹⁵Pe jamadi
 Ojɔ nangue ran t'unni ɛmme xɯn
 ho bi 'dajɯ, ngue rá Ts'ant'ɯ, ne
 hingui sä gam bɛmhɯ hangu na
 ngu di muui a. Janangue'a nu'bɯ
 dí m bɛmhɯ 'be'a bin 'dajɯ, hin ga
 hyɔju 'be'a dí peshɯ 'bɯ.

I ja rán t'ɛdi ra Pablo 'be'a
 da xih yɯ 'yɛc'yei

10 Nugä drá Pablogä, ɛmme
 dí n de ahɯ gui 'yɔhmbɯ
 a ga xi ahɯ, pe janate tho ga xi
 ahɯ, tengu thoho 'bɯ da xi'azehɛhɯ
 ra Cristo. Nguetho gui 'bɯmhɯ

bü 'da u sä ɣna mbe dín su 'bü dí 'bühmbü bü, ngue'a janate tho dím mangä, pe nu'bü dí pen'nahü ma søcuɔ, ɣmme nts'edi dím mam büya, sä ɣn u 'da. ²Nu'bü dá mbagä bü, hin dín nde ga ut'ahü hangu rá ts'edi man zambüi, pe sä ga damhyagä ts'u to'o im ma ngue dím bensegä'be 'be'a dí øt'be. ³Majuɔni dyu ja'i thohoga'be ua ja ra ximhäi, pe hin dí tım'be ua a ra ts'edi ná tafu ra ximhäi. ⁴Nuju hinga gue'a ma ts'edizehe nán sühmbü, pe rá ts'edise Oja a ná tafu rá ts'edi ran ts'o. ⁵Nangue rá ts'edi Oja dí hecuahü yún 'yets'i yu ja'i nangue 'be'a paxe, ne'u hinguin nde da ba Oja. Ne nu rá ts'edi Oja da zä di pärpa yún 'yomfeni yu ja'i ngue 'da'anguu da bëmhbü ra Cristo. ⁶Ne nu'bü ya dá pa'be ngue majuɔni guí øthü 'be'a in nde Oja, nugä ga hut'anzambüi ngue ga 'uec'u 'da guí 'bühmbü bü, ngue hingui nde da 'yøt'a in nde Oja. ⁷Dami bëmhbü ya 'be'a i t'øt'ahü. 'Bü i 'da ahü ngue im bēni ngue majuɔni in 'yohü ra Cristo, xun ho 'bü, pe jatho da bađi ngue necä'be dín 'yo'be ra Cristo. ⁸Hin dí pe'ts' ma sä xun ngu yu nidi ga xi ahü, ngue bi 'dac man t'ędi'be Oja. Nu Oja bi 'dac'be ra ts'edi ga ze ahü man'da gui paħmbü Oja, pe hin nangue ga ts'ongä'be ra 'befi bü. ⁹Nugä hin dín nde gui suhü nangue 'be'a dí øt'ahü. ¹⁰Nguetho 'bupü 'da di c'aman'ugä, ne ɣn'u: “ɣmme ja rá ts'edi rá søcuɔ ra Pablo, pe nu'bü i 'bucua hin'yü rá ts'edi, ne hingui sä dín ya xun ho,” ɣn u 'da. ¹¹Pe jatho guim bëmhbü 'da ahü ngue tengu bü nan ja rá ts'edi u ma søcuagä, ne ngutho 'bü dá xi

a zehēhü. ¹²Nugä'be hinga 'da'igu dím bëmhbē yu ja'i i 'bupü, ngue i ja ran 'yets'i nangue 'be'a ɣna paxe u. Pe nu'u to'o im bēni man'da i paxe xinda gue'u mi'da, pe hingui pa a majuɔni. Nguetho sä i nujspa yú mija'ihü nangue 'be'a im bense. ¹³Pe nugä'be hin dím mam'be man'da ja man t'ędi'be xinda gue'a bi zänga'be Oja, pe hønt'a dí øt'be 'be'a i xic'be Oja. Ne bi xic'be Oja dam pe'be bü guí 'bühmbü. ¹⁴Ne njon da zä da 'yena man'da bi tho'a dá øt'be, xinda gue'a bi xic'be Oja 'bü mbüdi thoho dá søm'be bü guí 'bühmbü dá xi ahü rán ho ma'da'yo ra Cristo. ¹⁵Ne hin dín nde ga ɣm'be ngue ma 'befi'be 'be'a bi 'yøt'u mi'da bü guí 'bühmbü, hønt'a ma 'befi'be ga ja ahü guim bentü ni t'ęc'yēihü xun ho, ne gue'a dí zä ga øt'be man'da ra 'befi bü, 'bü da xic'be Oja. ¹⁶Ne sä ga mbē'be bü mi'da yu hnini büya ngue man'da yatho guepü njom bi xih yu ja'i rán ho ma'da'yo ra Cristo. Ne njon da zä da ma ngue n'dan'yo dá thocpa rá 'befi bü. ¹⁷Hingui ho 'bü din 'yēzehe n'da, pe man'da da hyadumbüi da 'yēspa ra Hmu mahęts'i. ¹⁸Nguetho hin te di muui 'bü din 'yēzehe n'da, pe nu'bü i øt'e 'be'a da numanho Oja, gue'a di muui.

Ra Pablo bi ma nangue yu hyäte

11 O gadín xømbühü 'be'a dí xi ahü ya, madague'a dí yaɔontogä ts'u. ²Pe nugä ɣmme dí haħ ma mbüi nangue ahü, nguetho i ja bü mbo ma mbüi rán huęcate Oja. Ne ɣmme dín nde ahü hønsē ra Cristo guin numanhohü, tengu n'da ra hmute ngue hin di ts'on rá mbüi,

hønt'a in numanho a to'o dim 'buhmi. ³Pe dín su ngue di ts'on nin 'yomfënihu nangue ra fehni im man ra zïthu, tengu thoho bi 'yørpa ra zïthu ra Eva rá mbädi thoho, ne ts'ürpu thoho di ja ahü ngue hinga gätho ni mbüihü guin numanhohü ra Cristo. ⁴Pe emme guí øhmbü 'be'a gätho i xi ahü 'da yu ja'i ngue i søm bü guí 'bühmbü, madague'a i xi ahü n'dan'yo ra Jesús ngue'a hin din theui a dá xi ahü, ne n'dan'yo n'da ran 'yomfëni in nde di 'da ahü, ne i xi ahü n'dan'yo thoho nangue ran ho ma'da'yo, xinda gue'a dá xi ahü. ⁵Pe nugä hingui coh ma ts'edigä xinda gue u 'da guí tenhdü, ngue im manse ngue man'da yú 'bäihü ra Jesucristo. ⁶Pe dí paçä a majuani ran 'yomfëni nangue Oja, ne gue'a dá ut'ahü xün ngu yu nidi, madague'a hingui sä dan hõt'ahya tengu'u yün 'yohü. ⁷Uague guí emhbu hingui ho dá øt'ä nguetho nte dá haç'ahü 'bü má mangä rán ho ma'da'yo ra Cristo bü. Pe dá øt' ra 'befi dá honse man ts'ihme, nguetho min nde ga ze ahü. ⁸Ne nu'bü má xän'nahü bü, nu'u yu 'yëc'yei i 'büpu mi'da yüm peti, gue'u bi 'dacä 'be'a dá hongä bü, janangue'a bi zä dá xi ahü ran ho ma'da'yo ne nte dá ä ahü. ⁹Ne nu'bü mám 'bühmbü bü, him mi ja 'be'a dá hongä, ne hin te dá ä ahü. Pe nu'bü mí zøm bü ma cuhü yu mangu macedonia, bi 'dacä 'be'a madi 'becä. Ne ngubü ga øt'ahü mahøn'a bü, hin te ga ä ahü. ¹⁰Ne dím ma majuani bü ja rá hmi ra Cristo, ngue hin te ga haçua yu cu 'büpu ja ni häihü Acaya, nangue rá 'befi Oja dí øt'ä bü, ne njon da

zä da xiqui ga äh ra mbeti. ¹¹Ha gue'a dí øt'ä gni 'yëmhbü hin dadí huç'ahü, pe Oja i paði ngue dadí huç'ahü. ¹²Ne ga thoqui tengu dá øt'ä, n'damhma di nequi ngue hinga 'da'igu dí øthe yu hyäte madague'bü ná ya't'a ña i øt'e xün ho rá 'befi Oja. ¹³Nu u im manse u ña yú 'bäihü ra Cristo, pe him majuani im man u, yu hyäte thoho, ne hin yú 'bäihü ra Cristo u. ¹⁴Pe nde'bü hin gui hyonya thohohü 'be'a i øt'u, nguetho nese a ra zïthu da zä da hyä ahü, da zä da 'yøt'e tengu 'bü n'da ra hogam'behni mahëts'i bá pen'na Oja. ¹⁵Janangue'a 'da'igu øthu u yú 'yëhe ra zïthu, ne im bën yu ja'i yu hogam'behni u. Pe da zøn ra pa da nu ran ünbi din thehü 'be'a bi 'yøt'e.

**Ran ünbi bi nu ra Pablo
nguetho rá 'bäiui ra Cristo a**

¹⁶Pe emme dí nde ahü gui 'yøhmbü 'be'a dí xi ahü, madague'bü guím bëmhbü ngue dí tontogä ts'u 'bü dí manse 'be'a dí øt'ä. ¹⁷Nu'bü dím manse 'be'a dí øt'ä, ña gue'bü hinga gue'a bi xicä Oja ngue gam ma, pe ña gue'bü dí tontogä ts'u 'bü dím mangä tengu na. ¹⁸Pe nu yün 'yohü bü i xi ahü nangue yün hose, nuya necä ga xi ahü ts'u nangue man hose. ¹⁹Nu ahü emme xün ho nin 'yomfënihu, pe emme guí ðyahü guí øhmbü 'be'a i xi ahü yu tonto. ²⁰Ne emme gadí hohü gan 'yëhehü to'o in nde di manda ahü, madague'bü i hä ahü o gue i ä ahü 'be'a gätho i ja ahü. Ne guín numansuhü u emme din 'yëzehe, madague da mbep'a ni hmihü, pe guexta'a guí tenhdü u.

21 Nugä'be hingui sä ga øt'be tengu u, pe gue'a gním mamhbü hin'yu ma ts'edigä'be. Nu'u yün 'yohu guí 'bühmbü bü im man yün hose. Necä ga hut'anzambüi gam mangä ts'u nangue man hose, tengu n'da ra tonto. 22 Ná yat'u ngue yu hebreo u, pe necä drá hebreogä. Ne ná yat'u gue yu israel u, pe necä drá israelgä. Ne ná yat'u gue yüm bom'betto ra Abraham u, pe necä drám bom'betogä ra Abraham. 23 Ne ná yat'u ngue yú 'yêhe ra Cristo u, pe nugä man'da drá 'yêhegä a ra Cristo xinda gue'u. Nuya dím mangä tengu n'da ra tonto. Nugä man'da xün ngu ra 'befi dí øt'ä xinda gue'u 'da yün 'yohu, ne man'da xün ngu yu nidí dán ofädigä, ne xün ngu yu nidí dá nu ran ünbi nangue yüm fei, ne xün ngu yu nidí mi ñna xtá thogä. 24 Ne cut'a nidí bi 'yørcä 'däte ma 'de'maguto yüm fei u ma menguhe yu judío. 25 Ne nhyundí bi 'benzagä, ne n'dandí yu ja'i bi bat'adogä. Ne nhyundí án xen'a ra barco mi hugä büya, bi zo bü ja ra dehe, ne 'däte ma goho ora dá o bü ja ra dehe büya. 26 Pe xün ngu yu nidí dán 'yogä ne xün ngu yu nidí má guepu xcá tugä bü ja yu ðathe, nepu 'buh yu bæ. Ne bi gorcä ra 'yu ma menguhe yu judío, ne'u hing yu judío. Ne mi ñna xtá thogä bü ja yu hnini nepu ja yu ðapo. Ne dá hu yu barco bü emme en ra dehe ran ðahi emme nts'utho. Ne mi ñna xtá hyogä u yu hyäte 'yêc'yêi. 27 Ne ja'bu emme dá yäcä nangue ma 'befi, ne bin ünba ma ja'i, ne ja'bu nya'a thoho hin dán açä. Ne ja'bu nya'a thoho hin dán sihmegä, xinga gue ra dehe dá

sigä. Ne ja'bu xün se nguetho hinga xøt'a ma pahnegä. 28 Emme xün heí 'be'a dí øt'ä, ne'u yu 'yêc'yêi gätho hønbu go hapu dim peti emme dí haðumbüi ga jamansugä u. 29 Ne'a dí øt'ä 'da'angu dí sägähe u 'be'a gätho i sä u, nu'bu 'bu a n'da ra 'yêc'yêi xün güent'i, dí com'be rán güent'i a. Ne nu'bu n'da ra 'yêc'yêi i øt' ran ts'o, nugä emme dí cuégä nangue a to bi 'bepi da 'yøt'e. 30 Pe nu'bu i ja a dín nde dá yädä, pe hønt'a dán güent'igä dá yädä. 31 Nu Ojå rá Ta ma Hmuhu ra Jesucristo majäpi mazäi a, i paði ngue hing ra fehni dím mangä. 32 Tengu dá øt'ä n'dandí nu'bu mám 'bücä bü ja ra hnini Damasco, nu'bu min ts'ut'abi ra Aretas, ne nu'a ra ts'ut'abi bi xi u yu dofui da gorca ra 'yu bü ja ra goxthi rá mbä't'i ra hnini, mim beni ngue da bendgä bü. 33 Pe nugä dá pøngä bü ja n'da ra ventana ne dá hugä bü ja n'da ra ðå'bøts'e, ne nu'u ma amigo bi çå'ma ra 'bøts'e ngue ra xåhi bü thi rá mbä't'i ra hnini. Ne him bi bendgä u yu cot'yu. Mahotho dá øt'ä 'bu má pøngä bü ja ra hnini Damasco.

Ojå bi 'yurpu mahçts'i ra Pablo

12 Nu'bu dím mansegä 'be'a dí øt'ä, hin te di muui. Pe guemhma ga xi ahü 'be'a bi 'yurcä ra Hmu mahçts'i 'bu n'dandí. 2 Bi bonga 'de'magoho njeya Ojå bi zixcä bü mahçts'i. Hin dí paçä 'bu ne'a ma ngøc'yêi o hin'na, pe Ojå paði 'bepu ín ja. 3 Hønt'a dí paçä ngue dá mba mahçts'i, hin dí paçä 'bu n'youi ma ngøc'yêi o hin'na, hønt'a Ojå paði 'be'a dá øt'ä. 4 Ne nu'bu mí ts'ixcä bü guepu

mahothon, dá øcä 'be'a bi hmam bu, ne njongui man yu ja'i tengu a. Ne him bin 'dac ran t'edi gam ma 'be'a dá øpu. ⁵Ne nuna bi t'ørca i sä xcä yadä a 'bu gue'a xcä beni gam ma, pe hønt'a man hosegä gam mangä ngue dí paçä hin'yu ma ts'edi zehögä. ⁶Nugä i jagä 'be'a xcan 'yexä 'bu xcä ndegä ne hin dadín hyät'ä tengu 'bu ra tonto, nguetho da zä xcä ma majuani 'be'a bi t'urcä. Pe hin dín nde ngue gue'a dí t'escä a, pe dín nde ngue gue'a in nuse yu ja'i a dí øt'ä dí numansugä u, ne'a 'be'a øse ngue dím mangä. ⁷Nugä dá nugä emme mahotho bu. Pe nu ra zithu bi 'dacä n'da ran unbi dí sägä. Ne Oja bi un ran t'edi da 'yørca, ndeque hin dan 'yexehögä nangue 'be'a bi 'yurcä Oja. ⁸Ne hyundi dá äpä Oja ngue di 'uec'i ts'u ran u i jagä. ⁹Pe nu'a Oja bi xiqui hin di 'uec'a ran u, pe di 'dacä rá mate ne rá ts'edi sä ga hät'ä ran unbi. "Nu'bu hin'yu ni ts'edizehé, man'da di nequi ma ts'edigä," i engä Oja. Janangue'a nu'bu hin'yu ma ts'edi zehögä, man'da emme dadín johyagä, nguetho dí paçä ngue'a man'da dí nequi rá ts'edi ra Cristo. ¹⁰Nuya hingui tu ma mbui 'be'a dí øt'ä, madague'a xun ngu yun unbi dín nugä, ngue di c'aman'ug yu ja'i, uague i pa ma uguigä. Ne hingui tu ma mbui nangue 'be'a i ørca yu ja'i 'bu dí øt' rá 'befi ra Cristo. Nguetho nu'bu hin'yu ma ts'edi, pe man'da di 'dac rá ts'edi ra Cristo.

I hah rá mbui ra Pablo nangue yu 'yec'yei bu Corinto

¹¹Nu'a 'be'a guím bengahu, jatho ga xi'asehu 'be'a dí øt'ä, tengu 'bu

drá tontogä. Man'da xun ho 'bu xquím mansehü man hogä xinda gue'bu gam mansegä. Nu yun 'yohu guí tenhdü, hin'yu 'be'a i ja u ngue hin'yugä, madague'a nte i jagä a di muui. ¹²Nu'bu mám 'bucä bu, dá ut'ahu ngue majuani ma 'bäigä'be ra Jesucristo, hin dán xømbui 'bu má ut'ahu yun t'øt'e nuixte ne yu hyonya nt'øt'e gue gä nusehu 'bu mám 'buhmbu bu. ¹³Hanja guím mamhbu ngue hin dá øt'ahu bu tengu dá øt'ä bu 'buh mi'da yu 'yec'yei. Pe 'da'angu dá øt'ahu, pe hønt'a n'da, ngue hin dá ä ahü 'be'a dá hongä. Ha gue'a gni 'yenjü hingui ho a dá øt'ä. Pe dami pughu 'bu. ¹⁴Nuya ná hyundi ga mbagä bu. Ne hin te ga ä'ahu 'be'a dí hongä mahøn'a, nguetho hin dín ndegä a ni mbetihu, pe dín ndegä gan jahu tengu 'bu ma t'uhni ahü. Ne hinga gue'u yu t'uhni i pe'tsi 'be'a i hon rá ta o rá mbe. Pe nu yu ta ne yu mbe i pe'tsi 'be'a da hyon yú t'uhni. ¹⁵Pe da hyu ma mbui 'bu da zä ga 'bedi 'be'a gätho dí pe'tsi guepu da zä ga hon'na ran ho ni mbuihu, ne guepu go him mi sä dam pefi ga ze'ahu. Pe masque hin gadí huggahu tengu bu na huç'ahu. ¹⁶Ne guím mamhbu majuani ngue hin te dá hacä ni mbetihu, pe guím bëmhbü 'da ahü ngue dá taçä ni mbetihu ngue guí emhbü dá hä ahü. ¹⁷Ha guím bëmhbü dá hä ahü ngue dá pen'nahu yum 'behni bu. ¹⁸Nugä dá ndep ra Tito da mba bu, in 'youi man'da ma cuhu. Guí pahmbu hin te bi dāha ngue damá 'yā ahü. Nguetho 'da'ingu dím bəngä'be ra Tito ngue dadí huç'a'be, ne 'da'ingu bu na øt'

ma 'befi'be. ¹⁹Ma cu'ahü, dadí huçc'ahü, dín 'yohü ra Cristo. Ne Oja paði majuani a dím mam'be ya, ngue dí hom'be 'be'a dín te ni mbüihü. Janangue'a dí honi ga tapä u yüm hma him majuani, ngue im man'u yu hyäte di ugui. Ne hinga gue'a guím bëmhbü 'da ahü, ngue guí ëmhbü dí hom'be guin numanhoju. ²⁰Pe dí su ngue hin gan numanhogä 'be'a guí øthü bü 'bü dá mbagä bü. Pe ne da du ni mbüihü 'be'a ga xi ahü büya. Dí su ngue ga tïn ahü gadín sühmbü n'da ngu n'da ahü, ne gadín seyabahü, ne gadín cüefü n'da ngu n'da ahü, ne gadín tafü n'da ngu n'da ahü, ne gadín c'aman'ühü, ne gadín 'yøspatho 'be'a gadín xihmbü, ne gadín 'yëzehëhü, ne dí su ga tïn ahü hinga gue'a guí øthü bü ja nim petihü. ²¹Ne nu'bü dá mbagä bü, dí su ngue ma Ojahü di jaqui ga pe'ts' ma sä nangue 'be'a guí øthü bü. Ne din jagä ra dumbü nangue to'o bi 'yøt' ran ts'o mam'bet'o, ne guexta'a hin ni päh yú mbüi, him bi 'yöp rá punbi Oja nangue ran ts'o bi 'yøt'e, gue'u bi 'yøt' ran 'yomt'ëni, ne'u bi zinba yú xisu mi'da yün 'yohü.

Rán zofo ra Pablo, ne yün zengua

13 Na hyundi ya ga mbagä bü gan nu ahü. Ne nu'bü dá mbagä bü, ga juanbä u i 'bähmbü u yoho o gue hyu yu testigo. ²Nu'bü mám 'bücä bü mam'bet'o dá dämhyä u to'o zai i øt' yün ts'o. Nuya ga xi'u mahøn'a ne gätho mi'da ahü, nu'bü dá mbagä bü mahøn'a, to'o gätho i øt' ran ts'o hin ga huçcthoho u. ³Ne nu'ahü da zä gui pähmbü xün ho ngue

majuani rá ts'edi ra Cristo 'bü ja a dím mangä büya, ne him ma ts'edi zehëgä. Ne nu'a ra Cristo hingui 'beh rá ts'edi ne guí pähmbü nguetho dim pepü mbo ni mbüihü rá ts'edi. ⁴Nu ra Cristo him mi ja rá ts'edi 'bü mi du bü ja ra pont'i, pe nuya i 'büi nangue rá ts'edi Oja. Necä'be hin'yü ma ts'edi zeh'e'be tengu tho a ra Cristo 'bü mi du, pe nuya dín 'yohe ra Cristo nangue rá ts'edi Oja, n'damhma da zä ga hoc'ahü bü. ⁵Nuya n'da ngu n'da ahü dami bëmhbü xün ho mbo ni mbüizehëhü, janangue'a gui pähmbü majuani guí ëc'yëihü o hin'na. Nu'bü hin gán hyäzehëhü, sä gui pähmbü majuani i 'büpü mbo ni mbüihü ra Cristo. ⁶Necä'be dín nde ahü gui pähmbü ngue majuani dí ëc'yëi'be ra Cristo. ⁷Dí äp'be rá ts'edi Oja ngue gui 'yøthü ran ho, ne hin nangue da bømanho ma 'befi bü, nguetho man'da dín nde ahü gam 'bümanhohü ra Cristo, xinda gue'bü guin numansuc'be. ⁸Nugä'be hin dín ndehma ngue ga hëm'be to'o i øt'a majuani pe hønt'a dín nde ga øt'be 'be'a di ze u. ⁹Da hyu ma mbüi'be 'bü di zac ni mbüihü nangue Oja, madague'a guím bëmhbü ngue hin'yü ma ts'edi'be. Pe hønt'a dí äp'be Oja ngue din te ni mbüihü nangue Oja. ¹⁰Dí o't'ahü ngue gui hoc ni mbüihü, nguetho hin dín nde nts'edi ga dämhyä ahü 'bü dá mbagä bü. Nu Oja bi 'dacä ran t'ëdi ngue ga tet'a ni mbüihü, pe him bi 'dac ran t'ëdi ga u't'a ni mbüihü. ¹¹Nuya hønt'a dí xi'ahü ya, ma zä cu'ahü, Oja gui cohmbü

bɛ guí 'bɛhmbɛ. Pɛ man'da din te xɛn ho ni mbɛihɛ. Ne dami bɛmhɛ 'be'a gátho dá xi'ahɛ, nde'bɛ n'dat'a guim bɛmhɛ n'da ngu n'da ahɛ, ne gam 'bɛmanhohɛ, ne hin gan sɛhmbɛ bɛ. Ne Ojɔ da zä man'da di huɛc ahɛ ne da hyu ni mbɛihɛ. ¹²N'da ngu n'da dami

zomanhothɛ nangu ran huɛcate, nguetho n'dat'a ra Hmu dí tenhdɛ. ¹³Ne gátho yɛ 'yɛc'yɛi 'bɛcua i pɛn'nahɛ ran zengua. ¹⁴Nu rá mate ma Hmuhɛ ra Jesucristo, ne rán huɛcate Ojɔ, ne rá m fáts'i rá Hogandɛhi Ojɔ dí comhbɛ gátho ahɛ. Ne hɔnt'a dí xi ahɛ ya.